

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

უახლესი განცხადებისა

დღეს... ხუთშაბათი... 1 კაპ...
დღეს... ხუთშაბათი... 1 კაპ...
დღეს... ხუთშაბათი... 1 კაპ...

რედაქცია

დროებას... რედაქცია...
დროებას... რედაქცია...
დროებას... რედაქცია...

შედეგები ნომერი „დროებისა“
გამომავალ დღეს.

„დროება“

ბიზნესის აზრილიდამ წლის და-
მსჯელობის დირს შვიდი მანეთი
დროების: Тифლისь, редакция „Дროება“.

ტელეგრაფი

ტელეგრაფის...
ტელეგრაფის...
ტელეგრაფის...

საზღვაოს უნივერსიტეტი...
საზღვაოს უნივერსიტეტი...
საზღვაოს უნივერსიტეტი...

ბანკის ბილეთები:	2ან.	კაპ.
პირველი ვაშაქცისა	95	50
მეორე	91	12
მესამე	91	25
მეოთხე	91	12
მეხუთე	90	50

დროების ფელტონი, 25 მარტი

ლისათული ფილი

მე თქვენ უნდა მოგახსენოთ, ეს
ფილი ახალ-გაზღვრა მოცემს! ის ვერ
ფილი, მართლა ჭკუით მოსდით თუ
ფილით? მაგონილა, თავისზედ
ფილი კაცმა როგორ არ უნდა
ფილი? ამათვის სულ ერთია დიდი
ფილი, თუ პეტრიკანთ ანდრია.
ფილი ანდრიას უფრო ზრდილობიანად
ფილი, მე თქვენ გარწმუნებთ.
ფილი, სამსახურში შესვლასა თა-
ფილი და ვისაც კი პირში პატარა
ფილი უდგია, იმათაც ლანძღვენ და
ფილი ვინ იცის როგორ იხსენიებენ.
ფილი, ალალი ლუკმა სჭამეო,
ფილი განათლებას დაეხარეო, ლა-
ფილი შემწეობა მიეცია და ვინ იცის
ფილი ამბობენ. მართი მიბრძანეთ,
ფილი რა შავი ქვა აბადიათ, რომ
ფილი რითი დაეხარნენ. შევსრა აქვს,
ფილი რა მისცეს! აი ეხლა დღეს მე
ფილი ვარ, სადაც ერთი და ორია, მეც

აღმოსავლეთისპირე.	90	37
აღმოსავლეთის მეორე	90	5
აღმოსავლეთის მესამე	90	12
ოქრო, 1/2 იმპერიალი	8	15
შინაგანის 5% სესხი ბილეთები:		
პირველი სესხის	216	62
მეორე სესხის	211	5
100 მანეთი ღირს:		
ლონდონი	24	9
პარიჟი	205	62
ბერლინი	254	
ვენა		3ენსი
ციური		ციური
სანტიმი		სანტიმი
ჰენრი		ჰენრი

ჩვენი საპროპოზიციები

ტფილისი, 24 მარტი.

ძარგი სამართალი თითქმის ისეთი-
სავე საჭიროებას შეადგენს ერისათვის,
როგორც საჭმელი, ჰაერი. ორი რამ
არის საჭირო რომელსამე ქვეყანაში
კარგის სამართლის დადგენისათვის:
გონიერი კანონები, კანონები, ხალ-
ხის ხასიათზე, ჩვეულებებზე და ზნეზე
გამოჭრილი და რიგანი, პატიოსანი
და მკობნი ადმინისტრაციები ამ კა-
ნონებისა.

საუბედუროდ, ჩვენი მხარე ვერც
ერთითა და ვერც მეორეთი ვერ დაი-
ტრახებდა ამ ქვეყანაში.

მართალია, აღრინდელი სამართალი
და სასამართლოები ვერ ასრულებენ
თავის დანიშნულებას; უბრალო საქ-
მეს ოცი, ორმოცი წელიწადი და ხან
უფრო დიდხანსაც აწარმოებდნენ ამ
ძველს სასამართლოებში; დეა და
საჩივრები ერთი შთამომავლობიდან
მეორეზე გადადიოდა; სამართალს უფ-

რითაში ვიხსენებ. თქვენა გკითხვით:
რა უნდა ვყოფილიყავ, რომ სამსა-
ხურში არ ვიყო? ძალდად ვინ ჩამაგ-
დებდა? მაგრამ დღეს მადლობა ღმერთს,
ყველასგან პატივი მაქვს, საზოგადოე-
ბაში სიტყვა გამიდის და ჩემი ღირსე-
ბის პატრონის ტყუილიც კი სხვის
მართალთან გავა!...

ამბობდა ღირსეული შვილი ღირ-
სეულის წრისა, ბ. ნიკო მახვლიაშვი-
ლი, როდესაც ეს უკანასკნელი გამო-
ქიმული ბრძანდებოდა სუფრის თავს
მღვდლისა, ორი აზნაურის და ერთის
ნამამასახლისარ გლეხის შორის. მსე-
ნიც აღგზნებულნი მისის უპირატესო-
ბით, სრულის და ჭეშმარიტის პატი-
ვისცემით შეჰყურებდნენ და მისს
მხურვალე გულით ნათქვამ სიტყვებს
დაუღუქვად ჰყლაპავდნენ.

არ შემოძლიან ბ. მახვლიაშვილის
აქ რომელსამე მუხლში გაგამტყუნო,
მე თითონ ყოველს წამს მზადა ვარ მისი
ნათქვამი ჭეშმარიტებად ვაღვიარო
და ამ ჭეშმარიტების დასაცველად არ
მოგერიდო საშინელს ტანჯვასაც კი.

რო პოლიციის ხასიათი ჰქონდა და
პოლიციას სასამართლოს.

ეს ძველი სასამართლოს წესი მო-
ისა და შემოიღეს ახალი რეფორმა;
მომეტებული ნაწილი ძველი მოსა-
მართლებებისაც გამოცვალეს და მათ
მაგიერ ახლები დანიშნეს; ახალი
ღვინო ახალს ტიკებში ჩაასხეს.

მაგრამ ავრ თხუთმეტი წელიწადი
გაღის მას აქეთ, რაც ახალი სასა-
მართლო რეფორმები შემოიღეს ჩვენს
ქვეყანაში, რაც ახალი კაცები—ად-
მარტულბედნი გამოგვიგზავნეს ამ
რეფორმებისა, და ჯერ ვერა ვხედავთ,
რომ ამ ახალ სამართალს ახალი სა-
მართლიანობა და უკეთესი წესები
დაემკვიდრებინათ ჩვენში. პირ-
აქით ახლა თითქმის უფრო ხშირადაც ისმის
ხალხში საჩივარი ყოველ ვერ უწე-
ლობაზე და ბოროტ-მოქმედებაზე,
გაუთავებელ დავებზე და საჩივრებ-
ზე.

შითავერც მიზეზი ამისა, ჩვენის
აზრით, ის არის, რომ ახალს სასა-
მართლო რეფორმას არ მიუღია მხე-
დველობაში ჩვენი ვითარება, ჩვენი
ხალხის ჩვეულება და ხასიათი. ამას
გარდა რაც საუკეთესო მხარე ჰქონდა
ამ რეფორმას, იმის ღირსი არ გაგხე-
დეს ჩვენ: ჩვენში არ არის ნაფიცი
მსაჯულები, არ არის მომრიგებელ
მოსამართლებების ამორჩევით დანიშ-
ნა ისე, როგორც რუსეთში არის.

მაგრამ ამაზე უფრო მომეტებულად
ხელის-შემშლელი და დამბრკოლე-
ბელი ჩვენი სასამართლოებისა ის გა-

არა სტყუის აკაკი, როდესაც ამბობს,
რომ წუთი სოფელი უკუღმა დაგვი-
ტრიალდაო. ამ სიტყვების სიმართ-
ლეს თვითონ საქმე გვიმტკიცებს.
ცხადთა ვხედავთ, რომ უწინდელი
სიაყ-კაცე ეხლა სიკეთეა, უწინდელი
წყვეა ეხლა ლოცვა და ძველად სა-
ქები აწ სარცხენი შეიქმნა. მანა დიდი
ხანია მას აქეთ, რაც ჩვენი ახალ-
გაზღვრა თავ-პირს მიიმღვრედა უნი-
ვერსიტეტში მისთვის, რომ ჰლირსე-
ბოდნენ იმ დროის დიდად საქმე ადვო-
კატობის კარიერას? ანუ კიდევ ერთი
ფხვის წინეთ, როდესაც ბრალიანი
და უბრალო მიბრბოდა ბრძოლის ვე-
ლისკენ, სწირავდა სახლს, კარს და
ამაყად უშვერდა ტყუას მკერდსა მხო-
ლოდ იმის გულისთვის, რომ დაემსა-
ხურებინა აფიცრის ჩინი! მხლა? მხლა
რა? ისა, რომ საცოდავ ადვოკატებს
გამვლელის თუ ვამომვლელისაგან
მოსვენება აღარა აქვსთ. სამედიანა—
უქველად ადვოკატია აგდებული და
გამასხარავებული: სერიოზული დრა-
მა და თითქმის კაცის მკვლელობაც

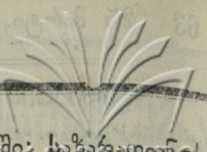
რემოება, რომ სამართლის აღმა-
სრულებლებად და გამჩენად ისეთი
პირები დაგვინიშნეს, რომელთაც ჩვე-
ნი არც ენა იცინ, არც ხასიათი,
არც ჩვეულება, არც ძველი კანონე-
ბი და არც ახალი ცხოვრება და ამ
ცხოვრების მოთხოვნილება. ამ გვარ
მოსამართლებების ხელში სრულიად
უნაკლულო და ჩვენს ცხოვრებაზე
ზედ-გამოჭრილი კანონებიც რომ
იყოს, ცხადია, რიგანი სამართალი
მანც არ დაწესდებოდა ჩვენში.

საჭიროდ არა ვთვლით ყველა ამას
დაუმატოთ კიდევ—თუ როგორ
ბრკოლდება და ხშირად მრუნდდება
კიდევ სამართალი ჩვენი სასამართლო-
ების თარჯიმნების, მთარგმნელების
ხელში. იმათი თარგმნა ხომ ანდაზად
გადაქცეულია ჩვენში! ათასი მანგი-
ლობა ამათხე იმის მსგავსი მაგალი-
თად, რომ „გოტებს“ „მალენკი სინი-
ად“ სთარგმნიანო, „ერთი თოფი ჩი-
თი“ „აღინ რუჟიო სიტეც“ და სხე-
და სხე. ჩვენ ვიცინით, დავცინით
თარჯიმნებს და ამათის წყალობით-კი,
ხშირად უმანკო კაცი სიმბირში მი-
დის!

მოგვხსენებთ, რომ ამ ქვეყანაში
დღეს დაწესებულია კამისია, რომ-
მელმანც უნდა შეადგინოს პროექტი
მაკასიის ყოველ ვერ უწყებათა გამ-
გებაში ცვლილებათა შემოსაღებად.
ეს კომისია, უქველია, ჩვენებურ
სასამართლოების ნაკლულეანებასაც
გაიცნობს, დაინახავს და, იმედი, იმი-
საგან შედგენილს პროექტში გასწო-

კი ადვოკატები გამოჰყავსთ. თეატრებ-
ში ხომ სულ აღარ გავლენებთ, სულ
იმათი კაცება და ლანძღვა-გინება
ისმის. ეს „ვოენები“ არიან და რა
ებიტეტები გინდათ, რომ იმათ არ
აწერდნენ: დარდაკი, ჩიტირეკია, ქა-
რიფანტია, ვოლოკიტა და სხე. და სხე.
შიმით პატიოსანს კაცს კაკარტა ვერ
მიუტრავს და წითელი აკოლიში ვერ
შემოუყვრებია ქულზედა, ვაი თუ
დამცინონო, ჩინონიკი დამიძახონო,
მუქთი მჭამელი ქვეყნისა, სხვის ნაშ-
რომ-ნაღვანის მომბოჭი, უსინიდისო
ეკსპლოატატორიო! მეტი უბედურე-
ბა-ლა შეიძლება?!

ძველად ნაქებნი და მამულის ერთ-
გულნი ძენი ზასედატელი, დამბეგი
და აწ პარსედიკი, პრისტივი შეუ-
რაცყოფილნი არიან და ზიზლით იხ-
სენიებიან. უნდა გავრცედე, მკითხვე-
ლო, უნდა შენს წინ ჩემი გულის
ვაება გამოვაშკარო: ეს ქაჯური და
ემბაკური დრო რომ არა, მე ახლა
კაცი ვიქნებოდი, ქვეყანაში მეც ხმა
მექმნებოდა. მსე ღმერთი როგორ გა-

რებული იქნება ყველა ის წესები, რომელნიც ხელს უშლიან და აბრკოლებენ ქაეკასიაში რიგიან, მოწყალე და სამართლიან „სამართლის დადგენას“.

ადგილობრივ ლიტერატურას არაერთხელ უჩვენებია—თუ რა არის ეს დამაბრკოლებელი მიზეზები, თუ რა მხრით ეჭირება შეცვლა ახლანდელს ჩვენს სასამართლოებს; მაგრამ, ლიტერატურას გარდა, თვით გაცნობა ამ სასამართლოებსა, თვით ცხოვრება დაარწმუნებს და ნათლად აჩვენებს ხსენებულ კამისას, რომ ჩვენი სასამართლოები და მოსამართლეები მართლა რიგიანად ვერ ასრულებენ თავიანთ წმინდა და მძიმე მოვალეობასა.

დღიური

ჩვენს ქვეყანაში ორჯერ მოგზაურობდა გამოჩენილი მოგზაური-ქალი ძარლა სერენა. ამ მხნე ქალს, რომელიც ასე თავმადლად დღიობდა ჩვენი მხრისა და სპარსეთის უდაბურ ადგილებში დაუმზადებია აქლა ვრცელი აღწერა თავის ქაეკასიაში მოგზაურობისა და სურათებით აბეჭდინებს პარიჟში. მრთს ფრანკულულ გაზეთში ამ ძარლა სერენაზე იწერებია:

„ამ დღეებში მოვიდა ქაეკასიიდან პარიჟში დაუღალავე მოგზაური ქალი ძარლა სერენა და მოიტანა თან მრავალი ფოტოგრაფიული სურათები ქაეკასიის ბუნებისა და ხალხებისა; ეს სურათები ჩართული იქნება იმის თხზულებაში „ქაეკასია“, რომლის გამოცემასაც ის უკვე შეუდგა.

„დიდის პატრივის-ცემით მიიღეს ეს ქალი მეროპაში: იტალიის კაროლმა იმისთვის დიდი ოქროს მენდალი ჩამოასხმევინა; ლონდონის ბეოგრა-

მიწერებოდა, რომ, თუ პოლკი და ბატალიონი არა, როტა მინც არა მბარებოდა! მაგრამ არა, მე დარწმუნებული ვარ, მაიორობა მინც-დამინც არ ამცდებოდა! რა გინდოდა, შე ახერო ჩემო თაო, ყოფილიყავ შენს ქერქში, გემსახურა, გელო კარგი ჯამაგირი და გეცვითა ეს ოხერი წუთის სოფელი! ძაცი მაიორის ჩინით შენმა მხემ, კაი ღეთის წყალობა... თუ აღარ დამეშალნა, რაკი ატსტაეკაში გამოვიდოდი, წითელი ოკოლოში კი არა, თუნდ კახროკიც შემომამყრდიევა... მყოფილიყავი ჩემთვის, შემეძინა მამულეები, მოგვიდებუდიყავი ოჯახსა და სიბერის დღეები ერთგულ ცოლშივითან ცხოვრებაში გამეტარებინა...

ტყუილად კი არ არის ნათქვამი: მიჰყე, მოჰყე სოფელსაო, ამ ცრუსა და ოხერსაო. მხლა კი რადაა ჩემი სიცოცხლე! პოლკი კი არა, მგონია სამი ღორი არავინ მომბაროს. რატომ მაშინვე არ ვიცოდი, მე სულელმა, რომ ალალი ლუკით კაცი კუქს ვერ გაიძობს? მხლა კი გავიგე, მაგრამ რაღა დროს?! მხლა ვხედავ, რომ დიდი სიბრყვე ჩავიდინე,

თუთლ საზოგადოებამ სთხოვა იმას წაიკითხოს საზოგადო ლექცია თავის მოგზაურობიდან. იმის ორი საინტერესო თხზულება, ერთი „ბალტიის ზღვიდან ქასიის ზღვიმდინ“ და მეორე „მეროპიელი ქალი სპარსეთში“ იტალიურ ენაზე გადათარგმნეს.“

პატივემული მამა ი. ბერაძემ (მინვე მესხი) გვწერს ახალციხიდან: „ამას წინად შემთხვევით ენაზე ერთი ძველი ძარბადანი, რომელიც შევშეთში ებოვნათ. მხედრულის ხელით ნაწერი იყო. თავბოლო აღარ ჰქონდა. ამ კარბადანში არის წამლობა ადამიანისა და ზოგიერთ პირუტყვისა და ფრინველისა. შესანიშნავია ძველის ლექსებითა, რომელიც ჩვენს ლექსიკონებში არ მინახავს. თუ მცენარეთ სახელებია და თუ ადამიანის ორღანობისა.

„ბქვე მოხსენებული არიან ქართველნი მკურნალნი: ბალარტა და ბაგრატი. წიგნის ბოლოს სწერია: „მას ქამსა შინა იყო ცილობა ქართველთა და სომეხთა სჯულისა და მარხვისა. ხოლო მე ვსთქვი გულსა შინა ჩემსა: ამათისა ხმისა ჯერ არს ჩემგან დაჯერება, და აჰა ესე რა მესმა მე ხმა: არა შეწყნარებულ არს ქრისტიანეთაგან და მარხვა არა ჯერ არს, რამეთუ დიდისა და კათოლიკე ეკკლესიისა კრებისაგან დაკრულიელ არიან შეიღგზის წყეულნი!“

საინგილოდამ გვწერენ, აქაურ ხალხს რო საძაგელი ჩვეულება არა ჰქონდეს ქალების გასყიდვისა, ძალიან ბედნიერი ხალხი იქნებოდაო. რაც უნდა უბრალო ოჯახის-შეილი იყოს სასიძო, ათ-ოც თუმანზე ნაკლებს არ დასჯერდებიან ქალის ღელ-მამიანო.

დიდად დავაშავე და დიდადაც შეეცდი მაგრამ წამხდარ საქმეს აღარა ვშეელება რა და იძულებული ვარ დავმორჩილდე მწარე ხვედრს და დავანებო ტკბილს ოცნებებს თავი.

იმას მოგახსენებდით: არ შემიძლიან არ დავეთანხმო მოხელაშვილს მისს სიტყვებში, მით უმეტეს, რომ მე მას შინაურულად ვიცნობ და ძალიან კარგათაც. მს ის კაცია, რომელმაც საკუთარის სიმხნევით და ყოჩაღობით გააპო ცხოვრებაში გზა და გაიარა. იგი მოკლებული იყო ყოველგვარ გარეშე ხელის შემწეობასა. როგორც გინდა სთქვით, გინდა ჩამომავლობას, გინდა წარჩინებული პირების შემწეობას, გინდა თვით ჯოჯოხეთის მანათობელს ლითონს. მრთი სიტყვით, ის გამოვიდა ასპარეზზედ ცხრა მანეთიან მწერლად და დღეს კაცად იქცა! იმან მიიქცია თვისი უფროსის ყურადღება და დაიმსახურა ყოჩაღი და ერთგული კაცის სახელი. ღასასრულ ჩვენი ნიკო მაზრისთვის მიუცოლებელ კაცად იცნეს დი თუ სადმე „სახლათოთო“ საქმე გაჩნდებოდა, ის იქ უთოოდ პირველად ბრწყინვალედა. მერე თუ წარმოიდგენთ,

და შეძლებულ სიძეს სამოც თუმანსაც გარდახდევინებენო. მს ჩვეულება, ჩვენი კორესპონდენტის სიტყვით, ამ ქამდ მაჰმადიან ინგილოებში უფროა გავრცელებული, ქრისტიან ინგილოები კი თანდათან სტოვებენო.

სინვალიდამ კიდევ ქურდობის განშორებაზედ გვწერენ. ხალხმა მიუთითა ადგილობრივ პრისტავს უმთავრესი ავაზაკები: „ღორ-მიგოლა“, „ბრმა მასო“ და ნიკო, დაიჭირეს კიდევ ესენი, მაგრამ რა, — რამდენიმე დღის შემდეგ ისევე განათავისუფლეს და ახლა პოლიციას ამათი ეშინიან, რადგან ემუქრებიანო. აბა რას უნდა მოველოდეთ, როდესაც პოლიციას ამათი ეშინიანო!

თფილისში მოვიდა ამბავი, რომ ბელაგორის რკინის გზის სტანციის მახლობლად ათი საქენი სიგრძე და სამი სიღრმე გზა ჩაქცეულაო და ამის გამო ამ ალაგას გზა შეკრულიაო.

ბუშინ გამოვიდა თებერვლის წიგნი „ნიერისა“, რომლის შინაარსი მოგვუთავ: დავით გუანაშიშვილი და იმისი დრო (დასასრული) — მ. შორდანიასი, — ხალხური დეკსები, — თავსუდ ხელ ალებული მოთხრობა თ. ტურგენივისა (ნათარგ.), — დედაფაფი (ლექსი) მ. მ. — შინაური მიმხილვა, — უსლანი და იმისი თხზულება „უშველსნი თქმულებანი კავკასიაზე“, — ზოფიტიკური მიმხილვა, წინადა სიღნადის მახლობლად — სიღნადელისა და განცხადებანი.

შეცდომის გასწავება. სტატიაში „მოგზაურობა მართლში“ შემდეგი უმთავრესი კორექტურული შეცდომაროდენად დახლოებულია ჩვეულებრივ სამაზრო და საერო საქმე, ადვილად მიხვდებით — რა შემწეობაც შეეძლო მას თავისი უფროსისთვის გაეწია. რაღა გავაგრძელო ნიკო შეიქმნა უფროსის მარჯვენა და თვალის სინათლე. არ გასულა რვა თვე, რომ უჩასტკის პრისტაობაც მისცეს. მერე სად? სწორედ იმ გვარს ალაგს, რომლისთვისაც ის ღმერთს გაეჩინა. თუ ნიკო არა, აქ იმ დროს სხვა ვერ გავიდოდა ფონსა. თითონ მისი ბრწყინვალეება ბატონი უფროსიც ასე ბრძანებდა ხოლმე, რომ ნიკო სწორედ მაგ ადგილისთვის არის გაჩენილი ღეთისგანაო, თორემ რამდენი თავადი-შვილები იხვეწებოდნენ მაგ თანამდებობის მიცემასაო.

აბა ხომ იცოთ, ჯერ ქრისტიანები რანი არიან ტეტეება მაყრუებულ სოფელში, რომ თათრები რანი ყოფილიყვენ! ისინი იყვენ. მაგრამ არც ნიკო ჩამორჩათ. მოვიდა სეტყვა და დახვდა ქვაო, სწორედ ეს იყო. სხვებივით ეს გულ-ჩხილი კი არ იყო, რომ ელანჩნა და ვერ ეცნობებინათავი. ძველად ნაკურთხმა როზგმა და მათრახმა, სხვა ადმინისტრაციის ზო-

მანი 54 №-ში; ჩაწარმოების მაგი-

უნდა იყვენ საზოგადოებრივი კერის რას; დაუწყო წმ. ნინომ ქადაგება დაუწყო წმ. ნინომ ქადაგება მცდე სიფე წულს შრომანას; და დასაღღეთ კალთაზე — და შელოსმა დასაღღეთ კალთაზე; მიწის ქვეშეთი ქალაქი — მიწის ქვეშეთი ქალაქი შელოსციხე; ისე იბრძოდნენ თავისუფლებისათვის — აქ ისე იბრძოდნენ ქართული თავისუფლებისათვის; № 59-ში როცა გაიგო მახიანის განათელის ბავი — როცა გაიგო მიჩიანის განათელის ამბავი.

„დროების“ კორესპონდენცია

მოგზაურობი; 18 მარტს. ახლანდელი ჩვენი მაზრის უფროსის წინამორბედის დროს, მობუღეთილდგან გარდა ფილარტ (ავაზაკთ) რამოდენიმე კაცი გვართო ქალოლდებუ კვესი-ოლლი და სხვა. მს ავაზაკებისათრეთში არ გარდასულან, ამ მელ იმალებიან ხან ბათუმის მაზრაში და ხან მზურგეთისკენ.

ახლადა უფროსმა შეიკრიბა სოფლები და გამოუცხადა, რომ მს ცენ მის შემოწეობა ავაზაკების ქერაში, ესე იგი გაიგონ და აცნობონ — თუ სად იმალებიან ის ავაზაკები. მცხოვრებლებმა იკისრეს თხოვნის შესრულება. შეიტყვეს, რომ ის ავაზაკები იმყოფებოდნენ იმ მზურგეთის მაზრაში სოფ. აქეს მობახნენს მაზრის უფროსს. როსმა მოახდინა საჩქაროთ განგულება და 26 რიცხვს გასრულდეთისას რამოდენიმე მილიციონტებით და დაიარაღებული სოფლებით დაესხა სოფ. აქს, გაჩნდა რამოდენიმე შემჩნეული პირების სოფლები, მაგრამ ვერაინ ვერ ნახ-

მათა შორის, ჯეროვანი ალაგი იპყრეს მისს ხელში. ღეთის წყალობა მქონდეს ის აპყრებოდა ხოლო რომელსაც კი ხელში ჩაიგდებოდა სად ერჩინა აქ ბრალიანი და უბოლო? მრთს კი ეტყოდა: თუ მოიპარე, ამ საათში გამოტყდიო, დაუშენდა თავ-პირში მათრახსა. დენსა სცემდა, რომ, თუ მართლ მოეპარა, გამოტყდებოდაო, თუ იტყოდა ქურდი, გასცემდა, თუ არა დაჰპირდებოდა გავგო ვინ იყო ქალი და კიდევ აუსრულებდა. სიმითი დაბოლოვდებოდა, რომ ქონლის პატრონი თავისას წაიყვანდა ბ. პრისტავსაც სულზედ თუშნით სცემდა პატრესა... ან კი სახსენებელია თუმანი, რაკი ჩემი ვი კამეჩების ნახვა კიდევ მელიჩჩემს თაველაშიაო, იტყოდა ხოლო გულ-კეთილი ქართველი და ღმერთი გაირეკავდა ყოყინაებსა! ნიკო ქურდს აყროლებულს, წუშპინას ში ჩამაწყვდევინებდა და დრო გზაშეებით „კოსტრონი“ გაატარებდა ხოლმე. აბა თუ ბიჭი ხარ და ეს ჯოჯოხეთი! რასაკვირველია ვაგლახში ჩაცვინულეები, ან მათი

მოგზაურობა მართლში“ შემდეგი უმთავრესი კორექტურული შეცდომაროდენად დახლოებულია ჩვეულებრივ სამაზრო და საერო საქმე, ადვილად მიხვდებით — რა შემწეობაც შეეძლო მას თავისი უფროსისთვის გაეწია. რაღა გავაგრძელო ნიკო შეიქმნა უფროსის მარჯვენა და თვალის სინათლე. არ გასულა რვა თვე, რომ უჩასტკის პრისტაობაც მისცეს. მერე სად? სწორედ იმ გვარს ალაგს, რომლისთვისაც ის ღმერთს გაეჩინა. თუ ნიკო არა, აქ იმ დროს სხვა ვერ გავიდოდა ფონსა. თითონ მისი ბრწყინვალეება ბატონი უფროსიც ასე ბრძანებდა ხოლმე, რომ ნიკო სწორედ მაგ ადგილისთვის არის გაჩენილი ღეთისგანაო, თორემ რამდენი თავადი-შვილები იხვეწებოდნენ მაგ თანამდებობის მიცემასაო.

აბა ხომ იცოთ, ჯერ ქრისტიანები რანი არიან ტეტეება მაყრუებულ სოფელში, რომ თათრები რანი ყოფილიყვენ! ისინი იყვენ. მაგრამ არც ნიკო ჩამორჩათ. მოვიდა სეტყვა და დახვდა ქვაო, სწორედ ეს იყო. სხვებივით ეს გულ-ჩხილი კი არ იყო, რომ ელანჩნა და ვერ ეცნობებინათავი. ძველად ნაკურთხმა როზგმა და მათრახმა, სხვა ადმინისტრაციის ზო-

მოგზაურობი; 18 მარტს. ახლანდელი ჩვენი მაზრის უფროსის წინამორბედის დროს, მობუღეთილდგან გარდა ფილარტ (ავაზაკთ) რამოდენიმე კაცი გვართო ქალოლდებუ კვესი-ოლლი და სხვა. მს ავაზაკებისათრეთში არ გარდასულან, ამ მელ იმალებიან ხან ბათუმის მაზრაში და ხან მზურგეთისკენ.

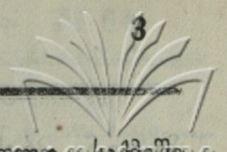
ახლადა უფროსმა შეიკრიბა სოფლები და გამოუცხადა, რომ მს ცენ მის შემოწეობა ავაზაკების ქერაში, ესე იგი გაიგონ და აცნობონ — თუ სად იმალებიან ის ავაზაკები. მცხოვრებლებმა იკისრეს თხოვნის შესრულება. შეიტყვეს, რომ ის ავაზაკები იმყოფებოდნენ იმ მზურგეთის მაზრაში სოფ. აქეს მობახნენს მაზრის უფროსს. როსმა მოახდინა საჩქაროთ განგულება და 26 რიცხვს გასრულდეთისას რამოდენიმე მილიციონტებით და დაიარაღებული სოფლებით დაესხა სოფ. აქს, გაჩნდა რამოდენიმე შემჩნეული პირების სოფლები, მაგრამ ვერაინ ვერ ნახ-

მოგზაურობი; 18 მარტს. ახლანდელი ჩვენი მაზრის უფროსის წინამორბედის დროს, მობუღეთილდგან გარდა ფილარტ (ავაზაკთ) რამოდენიმე კაცი გვართო ქალოლდებუ კვესი-ოლლი და სხვა. მს ავაზაკებისათრეთში არ გარდასულან, ამ მელ იმალებიან ხან ბათუმის მაზრაში და ხან მზურგეთისკენ.

ახლადა უფროსმა შეიკრიბა სოფლები და გამოუცხადა, რომ მს ცენ მის შემოწეობა ავაზაკების ქერაში, ესე იგი გაიგონ და აცნობონ — თუ სად იმალებიან ის ავაზაკები. მცხოვრებლებმა იკისრეს თხოვნის შესრულება. შეიტყვეს, რომ ის ავაზაკები იმყოფებოდნენ იმ მზურგეთის მაზრაში სოფ. აქეს მობახნენს მაზრის უფროსს. როსმა მოახდინა საჩქაროთ განგულება და 26 რიცხვს გასრულდეთისას რამოდენიმე მილიციონტებით და დაიარაღებული სოფლებით დაესხა სოფ. აქს, გაჩნდა რამოდენიმე შემჩნეული პირების სოფლები, მაგრამ ვერაინ ვერ ნახ-

მოგზაურობი; 18 მარტს. ახლანდელი ჩვენი მაზრის უფროსის წინამორბედის დროს, მობუღეთილდგან გარდა ფილარტ (ავაზაკთ) რამოდენიმე კაცი გვართო ქალოლდებუ კვესი-ოლლი და სხვა. მს ავაზაკებისათრეთში არ გარდასულან, ამ მელ იმალებიან ხან ბათუმის მაზრაში და ხან მზურგეთისკენ.

მოგზაურობი; 18 მარტს. ახლანდელი ჩვენი მაზრის უფროსის წინამორბედის დროს, მობუღეთილდგან გარდა ფილარტ (ავაზაკთ) რამოდენიმე კაცი გვართო ქალოლდებუ კვესი-ოლლი და სხვა. მს ავაზაკებისათრეთში არ გარდასულან, ამ მელ იმალებიან ხან ბათუმის მაზრაში და ხან მზურგეთისკენ.

მამის რადგან გვიან იყო, უფროსი იქ დარჩა დამის გასათვალისწინებლად. აქში. სამი სოფელითა-გან ჯინჯარ-ოღლი, ბელ-ოღლი და ზოიძე წავიდნენ ხასანა ბეგი-ოღლისას ლამის გასათვლათ; როცა დაუახლოვდნენ ბეგი-ოღლის სახლს, შენიშნეს, რომ სახლის პატრონის ქალი ერთს დაიარაღებულს კაცს ელაპარაკებოდა; იქნეს ავაზაკები ძველი-ოღლი, რომელიც ამით დანახვისთანავე გაიქცა. მამაუღდნენ დასაჭირათ. ძველი-ოღლი დაუძახა მათ, რომ ის გამოექცა რუსებს, მათთვის არა დაუშავებია-რა და სთხოვა თავი დაანებონ. მართი დამკვირვებანი ჯინჯარ-ოღლი ძველი-ოღლის ნათესავი იყო, — მაგრამ ამით თავი არ დაანებეს; ადვილად შეეძლოთ მისი მოკვლა, მაგრამ უნდა დაელოდათ ცოცხალი დაეჭირათ. მართი ადვილს ძველი-ოღლი გზიდვან გადადგა და ერთს დიდი ქვას ამოეფარა. — მის დამკვირვებებს არ შეუძინებიათ. ავაზაკმა ესროლა თოფი წინ მიმდევრებს ჯინჯარ-ოღლის, რომელსაც ტყვია ასცილდა და მოხვდა თავში მის ამხანაგს ბელ-ოღლის, რომელმაც იქვე განუტევა სული; ახალი სისტემის ბერძანის თოფით იყო დიარადებული ავაზაკი ძველი-ოღლი; საჩქაროთ მგორე გამოისროლა და მიძიმეთ დაჭრა მხარში ჯინჯარ-ოღლი; მესამე მათ ამხანაგს ზოიძეს თოფი აღარ გაუფარდა, მას ქონებოდა კაჟიანი თოფი და თურმე ჩახმაზი დასველდებოდა. შეხედა, რომ მასაც მოკლავდა, დაბრუნდა უკან და მოახსენა ნაჩაღის. ნაჩაღნიკმა საჩქაროთ დაგზავნა მელიციები გზების მოსაჭრელად, მაგრამ იმ დროს დაღამდა და ვეღარ გაიგეს — საიტკენ წავიდა ავაზაკი ძველი-ოღლი.

მ. ღონდუკოვ-პორსაკოვი რომ

კეთები ნიკოს დიდად ეხვეწებოდნენ, რომ საქმეს სასულდოთ ნუ განდიოდა, ეს სატანჯველი აკმარეო. ღა გულის მოსალობილებლადაც რა გინდა, სულო და გულო, რომ ნიკოსთან არ მოჰქონდათ. ნიკოც იქვე ახდევინებდა დანაკარგს ერთი-ორად და უხსნიდა ხელ-ფეხსა.

ბოლოს ეს ბრძოლი თათრებიც დარწმუნდნენ, რომ ნიკოს ხელში ეს მათი ხელობა სარფიანი არ გამოდგა და გაუუჩინდნენ.

— ჰოი შენი გამჩენის ჭირიმი, შენი, ნიკო! მტყუდნენ ხოლმე მშვიდი ქართველები, ნამეტნავად ძველი ქართველები: დალოცვილმა ძველმა დრომ კიდევ გაგვიღიმა. ატეხილან, მოწმები მოიყვანეო, დაუმტყიცეო! საით ეშმაკებიდგან მოვიყვანო მოწმეები, ქურდობაში მოწამეს ვინ დაისწრებს და სხ.

როლა გაფარძელო, სწორედ მარჯვე კაცი იყო ნიკო! მურდობაც შეამცირა საგრძნობლად, მეზობლებიც მოიშალდნენ, თითონაც ჩინი მიიღო და ერთი ლუკმა-პურას პატრონიც გახდა.

ახლა ასტყდებიან: ნიკო მოხელა-

მობრძანდა ბათუმში. მას წარედგინა ბათუმის მხრის დეპუტაცია, რომელიც მისმა ბრწყინვალეობამ კარგათ მიიღო. პირველი თხოვნა დეპუტაციისა ის იყო, რომ თავიანთ ადგილ-მამულის სარგებლობა მცხოვრებლებს მიენიჭოს იმ უფლებით, რომელიც არის ძველი-სიაში და აგრეთვე გარდასახადის გარდახდა. მისმა ბრწყინვალეობამ ამაზედ ბრძანა, რომ მოკლე ხანში იქნება კომისია ადგილ-მამულის გასარჩევათ და ყოველივე კანონიერი თხოვნა იქნება შესრულებულიო.

შემოთმა ქნას, რომ ამ კომისიაში დანიშნონ ვინმე ქართველი კაცი, რომელმაც კარგათ იცოდეს, თუ რა უფლებით ვსარგებლობდით თათრის მართებლობის დროს ადგილ-მამულის.

ქაბუჯეთელი.

საბარძო, 21 მარტს. საგარე-ჯომა და ბიორგი-წმინდაში აქვთ საერთო მამული, ამ სოფლებში ჩამოზარებულნი არიან ზოგიერთი... უცხო ტომის ხალხნი, რომლებიც ამ საზოგადოებას არ ეკუთვნიან და სარგებლობენ სასოფლო მიწა-წყლით, ისე როგორც საზოგადოების მცხოვრებნი, მხოლოდ საზოგადოება ახდევინებს ცოტადღენ გადასახადს საზოგადოების სასარგებლოდ.

ახლა გამოჩნდნენ ზოგიერთი გაძევრა მოსამსახურე პირნი სახელმწიფო ქონების სასამართლოს კანცელარიაში, რომლებიც ურჩევნ და საქმესაც უსრულდებენ მოსულ ხალხთ, რომ ის სასოფლო ადგილები, რომლებიც უჭირავთ კაპიტალიზაციით შესყიდონ მთავრობიდგან. აი როგორ უხერხებენ საქმეებს მაგალითათ.

ივრის ხიდზედ სასოფლო ადგილები იყო; ერთი ვაჭარ სტეფანე ავე-

შვილი ქრთამს იღებსო. შე ავო კაცო, ვისაც გუზნები და არ გეყურება, საქმე ხომ კეთდება და რაში გშურს ურჯულთ თათრების ქონება?! მაგრამ არა, ჩემო საყვარელო, ჩვენს კაცს შურიანი თვალი აქვს, სწყინს ერთს ლუკმა-პურს რად ვინმე სჭამს.

ნიკომ ღირსეულად დაიმსახურა ერთს ძველსაის აქეთა მხარეში მხარის უფროსობა, გახდა ფულისა და მამულის პატრონი და როგორც თვითონაც იტყოდა ხოლმე და სამართლიანადაც, კაცად იქცა.

მიყვარს ნიკო და პატივსა ესცემ ყოჩაღობისათვის და უფრო იმისთვის, რომ ბოროტ ენებს და ჭორებს ის ყურს არ ათხოვებს. რა არ დაუწერეს განებებში ჯერ მაშინვე, როდესაც პრისტავად იყო: ამდენი და ამდენი აიღო ქრთამიო, ამდენი საქონელი წაართო თათრებს სასჯელადო, ამდენი გირაო საქონელი დაინარჩუნაო, ბევრით ორმოც ვერსზედ მუხის ხე-ტყე გადმოაზიდინა ეტაჟიანი სახლებისთვისაო და სხ. და სხ. ბევრი პირშიაც ავონებდა, მაგრამ ნიკო იქამდის სულგრძელია, რომ სხვის წარა-

თანდილოვს დუქანი ჰქონდა გაკეთებული და სოფელ ბიორგი-წმინდას ხუთ თუმანს იჯარას აძლევდა, რადგან სასოფლო მამულზედ ჰქონდა აშენებული დუქანი. ბოლოს ერთმა სახელმწიფო ქონების ჩინოვნიკმა უჩიოა ამ ვაჭარს, რომ იმ დუქანთან შემოვლობნა რამდენიმე დესიატინა და ეთხოვნა დეპარტამენტისათვის, რომ დეპარტამენტს ამ მამულზედ იჯარა დაედო, რასაკვირველია, საქმე ამ ჩინოვნიკმავე გაურჩია, დაიღო ოთხი და ხუთი მანეთი იჯარა. მრი წლის შემდგომ შეატანინა თხოვნა, რომ დეპარტამენტმა კაპიტალიზაციით მიჰყიდა მას. დეპარტამენტმა კანონის ძალით მიჰყიდა. სოფელი კი დარჩა ხანა-მშრალი.

ასე და ამ ნაირათ სასოფლო მამულები გადადის ვაჭრების ხელში და ბოლოს ჰკვირობენ — თუ როგორ მოხდა, სასოფლო მამული ვაჭრებმა როგორ ჩაიგდეს ხელშიო. ამნაირათვე; რამდენიმე დესიატინა მიჰყიდეს სოლომან ძაეთუაშვილს, რამდენიმე დესიატინა მიჰყიდეს ქალაქის ვაჭარს სულიკასშვილს, სადაც ბაღები გამართა. ამ ნაირი გზები შეასწავლა ერთმა სახელმწიფო ქონების ჩინოვნიკმა, რომელიც დიდ მონაწილეობას იღებს დახმარებაში. რასაკვირველია ამისთანა საქმეებიდგან დიდი სარგებლობაც ექმნება ჩვენ დამკვეთებულ ოსტატს.

მუ ამ გზას დაადგნენ და არაფერ შეაყენა ასეთი ოსტატური ოინები, შეიძლება მთელი საგარეჯოს და ბიორგი-წმინდის საზოგადო მამულები სულ კერძო შეძლებულ ხალხის ხელში გადავიდეს და ხალხი დარჩეს ცარიელი. ამის ყურის მგდებელი არაფერ არის.

ამასთანავე უნდა მოგახსენოთ, რომ მარა რატუნს ყურსაც არ ათხოვებდა. მითონვე იტყოდა ხოლმე, რომ ღმერთი თუ მწყალობელი მყავს, ეშმაკები რას მიზამენო! აქი ვერც არა უყვეს-რა! რაიცა შეეხება ქველ-მოქმედებას, ამაშიაც ნიკო დაწინაურებულია: საზოგადოება იცნობს მას სამშობლოს ერთგულ შეილადა და მის დღეგრძელობისადმი მოჭირნედ. ჩემისთანა გლახას ხმა არსად ამოვდება, რაკი არაფერ რას მაგულებს, თორემ ნიკოს ჭილანტროპიული ღტოლივითებისთვის ასპარეზი მუდამ ფართო და ვრცელი აქვს. პირველად წვერია წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა და ფული ყოველ წლივ ბეჯითად შეაქვს; მეორედ, მან არა ერთ გზის აღმოუჩინა მატერიალური შემწეობა სათავად-ახნაურო სკოლას მთილისში; მესამედ, დაეხმარა ჩვენს ნორჩ თეატრს და მეოთხედ წვერი არის „პირუტყვით დამცველის საზოგადოებისა“. არა-ნაკლებ ზრუნავს იგი თვისი სამშობლო სოფლისათვის; იმან აღმოუჩინა სკოლას შემწეობა ფულით თუ გავლენიანი სიტყვითა, დაუმტყცა სოფელს დიდი თანაგრძნობა ბანკის დაარსებაზედ და პირ-

ესენი ყოველ სასოფლო მამულში დიდ ზიანს აძლევენ გეგუზს; იქნებოდა დესაც სივის საძოვრები საგარეჯოს და ბიორგი-წმინდის საზოგადოებამ სთხოვა გუბერნატორს, რომ მოუმატებენ ზურაბოვისაგან შეტანილ ფულს და საზოგადოებას დარჩეს, ამაზედ გუბერნატორმა ცნობა მოითხოვა — თუ როგორ საჭიროა ხალხისათვის. მართმა მოსამსახურე პირმა მოახსენა: საგარეჯოს და ბიორგი-წმინდას ძალიან ბლომათა აქვს საძოვრები, ასე რომ მათვის თითქმის საჭიროც არ არის სივის საძოვრები. გუბერნატორი, რასაკვირველია, დაიჯერებდა; მაგრამ ამ დროს იქ მყოფმა საგარეჯოდგან გაგზავნილმა გლეხმა ზ. როსტიაშვილმა მოახსენა; მართალია, ბატონო, საძოვრები ვაჭრის პირას; მაგრამ ისეთი საშინელი სიტყვები იცის, რომ ზაფხულობით ჩვენი საქონელი ვერ გასძლებს და ჭირი გაუჩნდება, თუ სივზედ, გრილადგილას, არ ვამყობეთ ზაფხულობითა. ის მოსამსახურე პირი მაშინ გაჩუმდა; ამისა გამო ტორგი მაინც კიდევ ხუთ აპრილისათვის დანიშნეს. ძალიან ბევრ გარეშე პირთ სურთ ამ საძოვრების აღება და, რასაკვირველია, ეცდებიან მეტი ფასი მისცენ, რადგანაც იციან, რომ ხალხი უამისოთ ვერ გასძლებს და რაც უნდა მისცენ, მაინც ხალხის კისრიდგად ამოიღებენ.

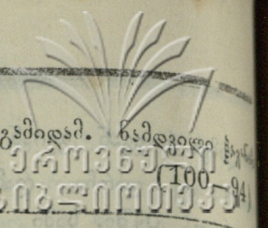
აი რა ოინებს სჩადიან ზოგიერთი მოიჯარადრეები და მოსულნი ხალხნი:

მართმა ქალაქელმა ვაჭარმა ალაპაპაშვილმა ფრიად შეძლებულმა კაცმა, რომელსაც ივრის პირზედ ვენახი აქვს ტორგით ნასყიდი, უჩივლა ერთ გლეხს ბეგიტაშვილს, რაღაც საშარო საქმეზედ; მომრიგებელმა მოსამართლემ ოთხი თუმანი დაკისრა გლეხს; ველს ხანში ფულიც ასესხა მცირე სარგებლით. ღა დასასრულთ, ფიქრობს ერთად ერთს დაწესებულებაზედ თავის სამშობლოში, ე. ი. საამხანაგო დუქანზედ, რომ მისი საყვარელი მეზობლები გონებით წარმატებასთან წარმატებაში შევიდნენ მატერიალურის მხრითაც.

ასე, ჩემო ბატონებო, სკოლა, ბანკი, დეპო — ყველა ესენი ხელი-ხელ ჩაკიდებულნი სამაგალითოდ იმოქმედებენ ჩვენს „დავრომილს“ ერზედ და ყველა ამების ხელის შემწყობი არის ნიკო. აი მხოლოდ ამას შეუძლიან მოჰკედეს ნეტარებაში და თანაც სთქვას: — მე ვიზრომე ხელმწიფისათვის, სამშობლოსათვის საზოგადოდ და ჩემის სოფლის და ჩემი ოჯახისთვის კერძოდ; მე დავიტოვე ჩემს საყვარელს სამშობლოში უკვდავი სახელი ხელთ-უქმნელი ძველი.

მხ, რა შესაშურელი ბედია!!..

სოფლის მასწავლებელი
1882 წ.
23 მარტს.

მოიყენა პრისტავი, აუწერა საქონელი და მეორე გლენს ისევ ბეჭეტა-შვილს ჩააბარა გასყიდვამდინ. ბოლოს მოურჩიდა გლენს, ოთხ თუქანში მოჯამაგირეთ დაიყენა. მეორე გლენს უთხრა, რომ საქონელი დაეზრუნებინა პატრონისთვის და დაუბრუნა. ეს მოახდინეს უპრისტაოდ. მაიდა რამდენიმე ხანი და მომრიგებელ მოსამართლესთან უჩივლა გლენს, რომ მას პრისტავმა ჩააბარა ჩემ ვალში გასაყიდი საქონელი და მაგან აღარ დაგვიბრუნაო. ამან დააწყევტინა ოთხი თუქანი. გლენს ამისი ღვინის თავი არა ჰქონდა და ამან ლისტიც აიღო და ახლა ამას უყიდის საკუთარ საქონელს..

ზანა კარგია ამათანა ხალხის ჩაზიარება სოფლებში? ამიტომაც მთავრობა ძალიან გაფთხილებული უნდა იყოს; თუ რამე ტორგით გასასყიდი სოფელში, ისევ საზოგადოებამ შეიწყიდოს; თუ რამე იჯარით გასაცემი, ისევ საზოგადოებამ აიღოს იჯარით, ის უმჯობესი იქნება, მანამ ამათანა ხალხმა ჰყელიფოს გლინ-კაცობა.

ა. ჯავთელი.

თფილისის სამკურნალო

ავათმეფობი მიიღესან დილის რვა საათიდან თორმეტ საათამდის.

ორ შახათს გარაღვინი და დისიცივი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეფობისა.

სამ შახათს. მინკვიჩი—სირურგიული ავათმეფობისა; დისიცივი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმეფობისა.

ოთხ შახათს. დისიცივი და მირამანკვი შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

ხუთ შახათს. დისიცივი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების ავათმეფობისა.

შარს სეკეს. მინკვიჩი—სირურგიული ავათმეფობისა; დისიცივი, მირამანკვი და დანიელ-ბეკავი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

შახათს. დისიცივი—შინაგან ავათმეფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმეფობისა; ბასურტავი—ბუბიაზის, ქაღუბის და ყმაწვილების ავათმეფობისა; ბაბაჯვი—ძარღვების სისუსტის ავათმეფობისა.

განცხადებანი

ბაიხნა ლინის კომპანი წინამძღვაროვის სახლში, პეტრონი კამანდის პირ-და-პირ, მივიღე ნამდვილი ძახურის ღვინოს პარტია, სხვა-და-სხვა სორტის. **ჰვილი იაზად.** ბარდა ამისა ვისაც სურს თავის მამულის ღვინო გაჰყიდოს ჩემს პროგრებში მე მივიღებ ჩემს თავზე. შრომისთვის ავიღებ მანეთზე 5 კაპიკს ძახეთიდან. სოლომონ ივანეს-ძე გურდელაჯავი. (1-1)

ძალაძის გამგეობისაგან

თფილისის ქალაქის გამგეობა ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ, ფინანსთ მინისტრისაგან 20 აპრილს 1881 წ. დამტკიცებულის წესდების § 11 მუსტის ძალით შესასებ საქალაქო საზოგადო ბანკის 750,000 ობლიგაციების გამოცემისა, თფილისის ქალაქის რჩევის ხალხში 1 აპრილს 1882 წელს დილით 12 საათზე, ქალაქის გამგეობის თანდასწრებით, იქნება საზოგადო ტირაჟი 15,300 მანეთის ობლიგაციების გამოსყიდვისა (შოგამენიე) (3-1)

ღიბეჭდა და ისყიდება ზრ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მაღაზია-გამაშლის

საერთო მფლობელობაზე

თხზულება
ანტონ შურცელაძისა
გამოცემული
შაქარ შიჭინაძისაგან.

შასი თითო წიგნისა ერთი აბაზი

ინფლისის მაღაზიაში ახლად მიღებულნი დიდ ძალი ჩაი პირველი მოკრეფისა 30% უკეთესი, ვიდრე სხვან. იქვე იქილდება: ზარესინა 40 კაბ. დაწყებული; სტაქნები, ბაკლები 10 კაბ—დამ; პანოსები 5 კ.—დამ, მურაბა და ალბომები ნახევარ ფასად და სხვ. (100-75)

ბრიტუროვის წიგნის მაღაზიაში (ბაღის პირ-და-პირ) და ბ-ნი იონანის სიანთან (ოკრუქნის სულის ქვემოთ) ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოებრივამოცემი:

წითელი ფაჩანი, ფასი 15 კ.
ხატაური — — — 10 კ.

დასძივა აღდგომამდის ინგლისურ მაღაზიაში.

ქულები 1 მან., ჭუჭიაკები 2 მ. 50-დამ; შარვლები 4 მან. შიჯაკები 8 მან., მთელი კოსტიუმი 13-19 მან-მდე; დრეჟი, მუდი, ტრიკო, ჩოთქები და ალბომები ნახევარ ფასად; სინადალა 1 ხარისხისა — 70 კ. და უიდა—1მ. 20 კ. გირვ. ტანისამოსის ჩოთქები 30 კაბ. კრესლოები—ტასტები 10, 14 და 18 მან.—გოლმანის კრანძალი 17 კაბ. გირვ., ლეპიოშკები 2 კ., თეთრფულის გამოსარეცის ზარაშკავი — 5 კაბ. ზაკეთი. ამ დღეებში მივიღებთ ვეგელს—ჩესტრ 60 კ. გირვანჭა. ახალ-ახალი-წმინდა და ვერცხლის სანთლები—35 და 42 კ. ინგლის. გირვ., ინგლის. და ფრანცუზ. რკინის ტასტები 10% იაფად ვინემ სხვაგან, ე. ი. საზავკო 4 მან. და სადილა 14 მანეთიდან. (15-14)

ლონდონის მაღაზია კომერციული-ბანკის ქვეშ დაარსებულია ნამდვილი ჩაის გასასყიდლათ შირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რეკლავებისა, კლიტებისა, ჭურჭლებისა, გრავატებისა, დანებისა, კოვჩებისა, ჩაინიკებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, სანონისა, შოკა კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქაღალდისა, კანანდაშებისა, კაღებისა, უნაგრებისა, სუკრისისა (გემიელი კლეში-ვინი ზეთისა) და სხვ. საავტო მანკინტოშის მოსახურავებს გასასყიდლად ვანუტების და ბატკონის და კამშ. მურახისა, აგრეთვე ხუჭებისა და წინდებ.

ორშაბათს, 29 მარტს

თბილისის კლუბისაგან

იქნება გამართული

გაუშვების საღაო

ნისლავანი სურათებით, ბავშვების კონცერტი, ტანცაობით, ლეკურობით და სხვანდარით. ღამის 12 საათამდინ ბავშვებისთვის, შემდეგ დიდებისთვის. დავრილობითი ცნობები აფიშებით და პროგრამით.

ბილეთები წინათვე ისყიდება კნ. ბ. ბანათოვისას, კნ. მ. დ. ჭავჭავაძისას, შავრდოვის საავტომა ბუღალრსე და კლუბის შვეიცართან.

ამის მზგავსი საღაო იყო გამართული პეტერბურლის პედაგოგიური ჭრებელის საზოგადოებისაგან, როგორც ერთი პედაგოგიური, ბავშვების წამაქმნებელი საშუალება.

დაწყება 8 საათზე.

ოთხშაბათს 31 მარტს

თფილისის კრუშოკაში გამართული იქნება

ბ ა ლ ი

«საქართველოში წერაკითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების»

ს ა ს ა რ გ ე ბ ლ ო დ

ბილეთი ღირს 2 მანეთი.

წინ-და-წინვე ბილეთის ყიდვა შეიძლება შვეიცაროვის საავტომაში, ხოლო ბალის დღეს თვით ქრუშოკაში.

ქალები გადღებულნი არ არიან გულ-ამოჭრადის კაბებით მოვიდნენ.

ახლად ჩამოსული

აქვს იმპერატორის მოსკოვის უნივერსიტეტის დიპლომი, რომელიც თითო წელიწადი მუშაობდა ქ. სარატოვში და რომელსაც აქვს ამ ქალაქის საავტომა გამგეობისაგან რამოდენიმე მოწმობები თავის ხელობისა, — მიიღებთ ავად-მყოფ და ორსულ ქალებს თავის საღვთმზე, სადაც აქვს ამათთვის დამზადებული ოთახები.

ადრესი: ვლისავეტინის ქუჩა, სახლი 60.
ბებია-ქალი ლობროდევია—კაჟინსკისა.

(24-1)